

Verksamhetsplan - Öppen Fritidsverksamhet

Den värdefulla mötesplatsen

2010-2011

Verksamhetsplan - Öppen Fritidsverksamhet

Den värdefulla mötesplatsen

Unga människor behöver trygga, sociala, kvalitativa och icke kommersiella mötesplatser där det ges möjlighet att få utlopp för sin kreativitet eller bara vara utan krav på närvaro eller prestation. En mötesplats där ramen i verksamheten är personalen som skapar en miljö och en kontinuitet som ger trygghet och möjliggör en verksamhetsstruktur som bygger på ungas inflytande.

Verksamhetsidé

Den öppna fritidsverksamheten ska:

- Erbjud barn och ungdomar fritidsverksamhet i en trygg och positiv miljö där alla ska ha möjlighet att påverka och utforma verksamheten samt delta på det sätt de själva önskar.
- Erbjud barn och ungdomar tillfällen att mötas i en miljö där kreativitet och utveckling uppmuntras och sociala behov tillgodoses.

En metodiskt utvecklad öppen fritidsverksamhet

Öppen fritidsverksamhet skall vara en lättillgänglig verksamhet som bygger på frivillighet där barn och ungdomar stimuleras och stärks i sin utveckling. Verksamheten skall främja hälsa genom en positiv social miljö som står för de värden som vårt samhällsliv vilar på.

Den öppna fritidsverksamheten i Ystads kommun har under flera år utvecklat en metodik som grundar sig på ett lösningsfokuserat synsätt, bemötande och arbetsformer med ung i fokus. Ett systematiskt arbete som har skapat öppna och trygga mötesplatser för kommunens unga medborgare. Genom att verka i en levande demokratisk samhällsmiljö där de unga är en resurs, vill vi förmedla känslan av en meningsfull, hanterbar och begriplig tillvaro för att möjliggöra en positiv identitetsutveckling. Detta är ett utvecklingsarbete som skall drivas på lång sikt och för alltid.

Organisation

För att kunna möta de olika ungdomsgrupper och individuella behov som besökarna på våra gårdar har består personalgruppen av olika kön, åldrar och yrkeskompetenser: Fritidsledare, Ungdomskultur-handledare, Socionom/Socialpedagog, Musiker och andra Kultur- och ungdomsledare. Personalen verkar i en platt organisation där de har ett gemensamt ansvar för helheten även om de i sin yrkesutövning har olika roller. Ungdomens Hus är den huvudbyggnad som personalen utgår ifrån till verksamheter som ligger utanför huset.

Mötesplatser för kommunens unga ska vara flexibla i sin miljö för att möta de olika behov som uppstår över tiden. Den öppna fritidsverksamheten ska även vara flexibel i den mening att den ska kunna upphöra där den inte längre behövs och uppstå där behov finns, i den mån som vårt yrkesutövande kan ske med den kvalitet som vi eftersträvar.

Verksamheter kan vara förbundna med en avgift för besökarna såsom musiklokalerna, en del pyssel och lera. Vid arrangemang kan det ske att en mindre entréavgift betalas för inträde.

Avgifter ska eftersträvas att vara av sådan art att den inte utestänger någon pga av ekonomiska skäl.

Se problem - fokusera på möjligheter

Det främjande synsättet skall genomsyra den öppna fritidsverksamheten. Ett synsätt som fokuserar på den unges möjligheter istället för att tillskriva de livsvillkor den unge lever under som personlighetsfaktorer. Att stärka barn och ungdomars personliga utveckling är uppdraget som verksamheten vilar på. Uppgiften blir att synliggöra de val som inte framstår som möjliga eller attraktiva för de unga. Det är tilltron till möjligheterna för ett växande hos den unge som gör att de får tillgång till sina resurser och förmågan att se andra valmöjligheter. Detta synsätt ska främja den unges förmåga att ta ansvar för sig själv och det samhälle hon lever i. Detta innebär att all fritidsverksamhet skall vara så strukturerad att den är begriplig, hanterbar och meningsfull för den unge.

Den öppna fritidsverksamheten skall verka i och för demokratiska former. Personalen har ofta goda relationer till sina besökare och har därför en unik möjlighet att vägleda dem i demokratiska processer. Verksamheten skall sträva efter att ungdomarna utvecklar självständighet och tillit till sin förmåga genom att de ges chansen att hitta och utveckla egna intressen i den offentliga miljön. Detta stimulerar den unges framtidstro, ställningstagande och samhällsengagemang. I ett led i samarbetet med de unga på deras egna villkor, det som kallas för Ystad modellen är den öppna fritidsverksamheten en viktig kanal för ungdomar att uttrycka sina åsikter även i kommunala frågor.

Den öppna fritidsverksamhetens arbetsmetodik

Att utveckla trygga mötesplatser för de unga är en förutsättning för ett långsiktigt ungdomsarbete. I skapandet av en trygg mötesplats är det viktigaste redskapet att etablera personliga och respektfulla relationer med besökarna. Att bygga relationer genom konflikter är en viktig kunskap och färdighet hos personalen. Bemötandet som metodik utvecklas ständigt genom samtal och rollspel i personalgruppen.

En hög personaltäthet är en förutsättning för att se individen i gruppen. Kontaktskapande projekt med ungdomar såsom läger, resor och kamratgrupper ger goda tillfällen att fördjupa kontakt. Men likväl som ungdomarna behöver goda relationer med andra vuxna behöver de också bygga relationer med andra ungdomar vilket verksamheten ska skapa möjlighet till.

En ledare i den öppna fritidsverksamheten arbetar hälsofrämjande, salutogent, vilket innebär att vi arbetar för att stärka den unges positiva resurser samt att hjälpa den unge att utveckla detta till andra områden. Detta görs med hjälp av ledarna som ställer sig till förfogande för relationsbyggen och frivilliga aktiviteter i en positiv social gemenskap. När besökarna känner en tillhörighet, delaktighet och ett faktiskt inflytande så ger de också uttryck för vad de vill. Genom att de unga görs delaktiga i verksamheten genom direkt påverkan och i genomförandet så tränas de i de demokratiska formerna.

Perspektiv

Det är viktigt att fokusera på ett medborgarperspektiv för den öppna verksamheten där vi ger tillbaka makt och ansvar till de unga. Den öppna verksamheten är till för alla unga oavsett gruppstillhörighet. Att inrikta sig mot en specifik grupp ungdomar är ett hot mot den öppna verksamheten.

Medborgarperspektivet utesluter inte att den öppna fritidsverksamheten är ett redskap i det förebyggande ungdomsarbete. Genom att främja psykisk och fysisk hälsa förebyggs ett missbruk av alkohol, tobak och narkotika. Här har den öppna fritidsverksamheten en viktig roll som ett instrument för att bl.a. skjuta upp ungdomars alkoholdebut.

Samhällsengagemang

Det är viktigt att personalen kompetens vid den öppna fritidsverksamhetens ställs till förfogande för dem som arbetar inom andra former av ungdomsverksamhet. Genom dessa aktiviteter så bidrar personalen till att sprida kunskap om de ungas situation vidare ut i samhället. Verksamheten skall vara öppna för de behov som uppstår i det lokala samhället där de verkar. Detta behov kan enbart fångas upp med ett aktivt och gemensamt ungdomsarbete i nätverk.

Den öppna fritidsverksamheten är en gemensam angelägenhet i lokalsamhället och skall därför vara aktiv i samhällsdebatten. Det är inte enbart de unga som skall veta att verksamheten finns utan även de vuxna som finns i de ungas närhet. Det innebär att målgruppen är stor och kräver ett omfattande utåtriktat arbete. I personalens arbetsuppgifter ingår därför ett nätverksarbete där relationer byggs och bevaras över de olika arenor som den unge verkar i. Ett aktivt besökande samt kontakthållande med de olika arenorna såsom andra fritidsgårdar, mötesplatser, skola, fältgrupp, föreningar, kyrka, polis, BUP, UM m.fl. är ett viktigt instrument för att få en helhetsbild över den unges vardag. Detta gränsöverskridande samarbete möjliggör den flexibilitet som behövs för att snabbt fånga upp olika behov i de ungas miljö.

Tagen av personalen och gäller under 2010-2011